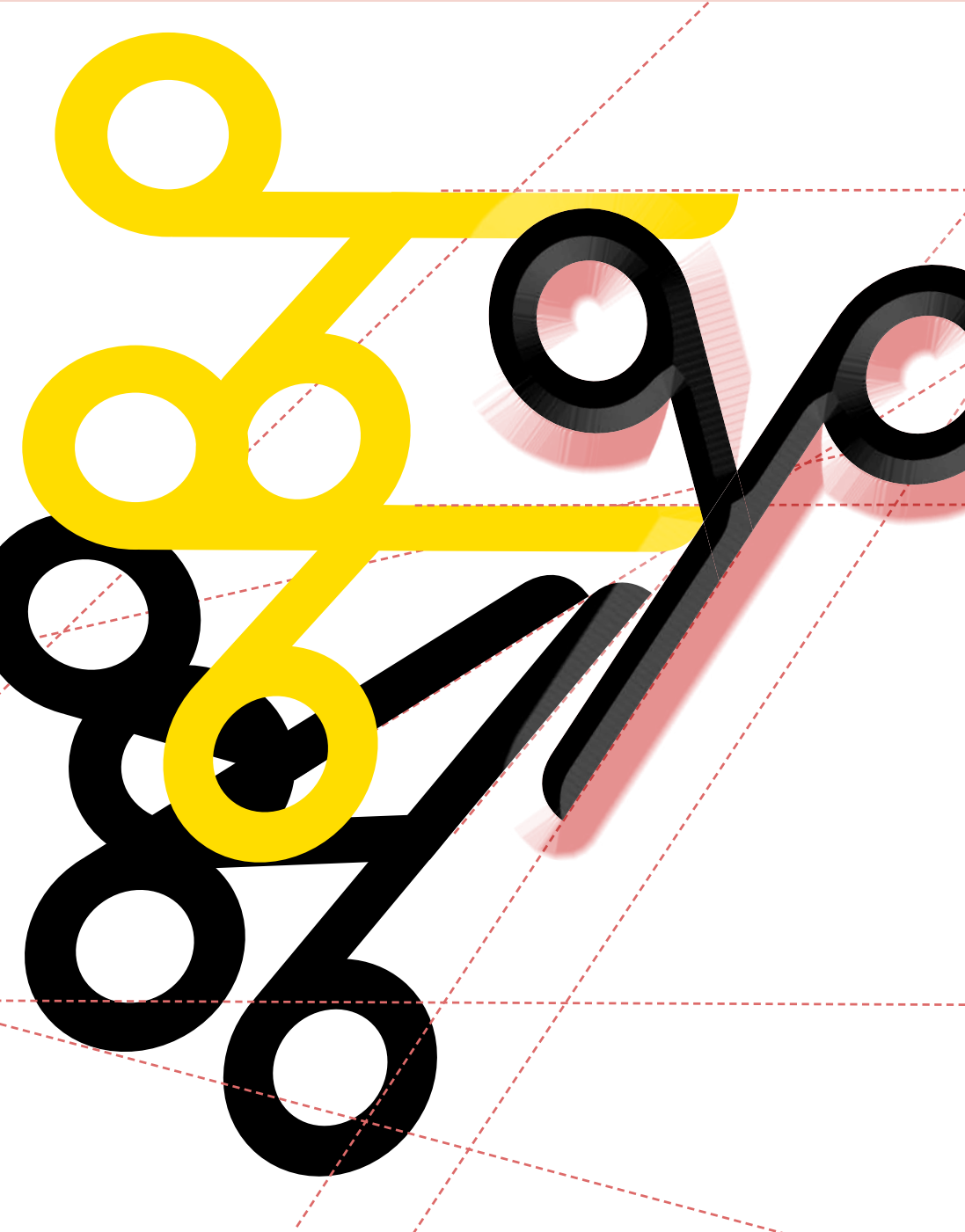

KONDENZ FESTIVAL FEMINISTIČKIH BUDUĆNOSTI 2023

KONDENZ FESTIVAL
SAVREMENOG PLESA I
PERFORMANSA
**FESTIVAL FEMINISTIČKIH
BUDUĆNOSTI**

Ovo, 16. po redu izdanje Kondenza biće obeleženo višezvučjem radova i tema koje donose umetnici iz post-jugoslovenskog regiona, Evrope i tri druga kontinenta, Južne Amerike, Afrike i sa Bliskog Istoka.

ZABRINUTI POGLED:

Prateći sunovrat društva u Srbiji nakon socijalističkog perioda, nemoguće je taj sunovrat ne povezati sa opštom rasprodajom javnih i zajedničkih dobara kao nužnog koraka ka privatizaciji i restauraciji kapitalizma. Proizvodni sistem koji je preoblikovao čitavu društvenu strukturu nezasito nastavlja da prodira i erodira već vidno razoreno tlo na kojem stojimo. Nejednakost i eksploatacija kojoj ovo porozno tlo otvara vrata se međusobno održavaju, formirajući principe kojima naizgled nema alternative. Ove duboko usađene paradigme iznova i iznova dovode u krizu razne aspekte života rasparčavajući zajedničko tlo prema linijama ličnih interesa, čineći da posledično svedočimo nasilnom raslojavanju ne samo društva u nove klase, već i užih društvenih zajednica, kidanju veza među ljudima, nestanku bazičnih zajedničkih vrednosnih principa i povampirenju najmračnijih ideja poput nacionalizma i fašizma. Mnogi od tih procesa direktno su isprepleteni i bivaju produbljivani principom nemilosrdne ekstrakcije i nasilja nad prirodom, ljudima i drugim stanovnicima naše planete, a, u našem slučaju, i nad onim resursima koji su u Jugoslaviji bili izgrađeni zajedničkim sredstvima da bi služili zajedničkoj dobrobiti. Ove promene se

manifestuju u vidu različitih oblika neo-kolonijalizma koji naše društvo i njegove prirodne i druge resurse guraju u savremene oblike ropstva, zavisnosti i kolonijalnog potčinjavanja, stvarajući sistem odnosa koji postaje utoliko kompleksiniji kada se u pitanje dovede i rodna perspektiva. U doba neokolonijalne hegemonije svedočimo fenomenima poput oduzimanja vodnih izvorišta, gubitka zemlje i uništenja domaće poljoprivrede, zagađenja prirode usled rudarenja, narušavanja prehrambenog suvereniteta, nevaženja domaćeg radnog zakonodavstva u stranim kompanijama, sve do kompromitovanja zajedničke budućnosti usled podređivanja interesu kapitala i stranih investitora, dovodeći čitave države, zajednice i pojedince u položaj dužničkog ropstva opravdanog vizijom „ekonomskog napretka“.

KAKO STVARATI UMETNOST I PLESATI I DALJE?

Afirmišući nasleđe Pokreta nesvrstanih, kao i saradnju unutar dve mreže koje su izuzetno važne za rad Stanice i nezavisne plesne scene kod nas – regionalne mreže Nomad Dance Academy i evropske mreže apap – Feminist Futures, na ovom Kondenzu predstavljamo radove umetnika koji sa nama dele pitanja smisla umetnosti u ovom vremenu i donose različite poglede na fenomene neokolonijalizma, ali i ideje o tome kako umetnost plesa i koreografije može istaći i afirmisati telo kao izvor zajedništva. Centralna pozicija tela se pokazala ne samo kao efektna u pružanju i kolektivizaciji otpora represivnim politikama, već i kao neophodna implikacija neokolonijalizma koji relativizuje pitanja telesne autonomije, slobode kretanja i osnovnih prava na vazduh, vodu i ostala komodifikovana dobra. Pitanje je, dakle, koje perspektive i alternative otvara telo u pokretu, telo u susretu sa drugim telima i neposrednom razgovoru sa drugim otelovljenim iskustvima i kontekstima.

Program pred vama rezultat je dvogodišnjeg saradničkog rada sa kustosima dva sestrinska festivala, Plesnim festivalom iz Rejkjavika (Island) i festivala Meteor u Bergenu (Norveška), partnerima u projektu apap – Feminist Futures. Kroz razmenu, zajednička putovanja, razgovore i zabrinutost za svet koji se pred našim očima ruši pod silama kapitalističke surovosti, mapirali smo umetničke odgovore u našim različitim društvima koje povezuje položaj na rubovima Evrope. Za nas je posebno bilo inspirativno i važno putovanje u Rio de Žaneiro i favelu Maré, a duh tog putovanja i svih susreta koje smo imali tamo biće prisutan na festivalima u Beogradu i Rejkjaviku.

Kao i uvek, u realizaciji festivala suočili smo se sa nedostatkom prostora za ples u Beogradu: to je tema kojom se Stanica bavi od svog osnivanja 2005. godine. Kondenz je uvek trenutak u godini kada o tome govorimo više i glasnije. Usled kulturnih politika Beograda i Srbije u kojima ne postoji dijalog niti razvojni odnos prema kulturi, ovo ostaje tema već 18 godina. Zato nam posebno znači solidarna pomoć Centra za kulturnu dekontaminaciju koji je ove godine ceo svoj prostor stavio u službu Kondenza: to je solidarni čin podrške nezavisnoj plesnoj sceni koju i ove godine Ministarstvo kulture ignoriše.

Ovi i drugi izrazi podrške koje Stanica, Kondenz i nezavisna plesna scena dobijaju su razlozi zbog kojih verujemo da su feminističke budućnosti moguće i dostižne.

Marijana Cvetković i Nevena Delić

OKTOBAR

KONDENZ 2023

NOVEMBAR

KONDENZ 2023

27.

TERRA NULLIUS | audio-šetnja
PAULA DIOGO

17:30 | Javni prostor, obala Save

28.

I NEED A NEW BODY | predstava
VIKTORIJA ILIOSKA

20:00 | Centar za kulturnu dekontaminaciju

**Feministička škola: KA
FEMINISTIČKOJ DRAMATURGIJI**

| radna grupa
ANA DUBLJEVIĆ

12:00 – 15:00 | Magacin

29.

ES UN NO PARAR | predstava
DARIO BARRETO DAMAS I ZRINKA
UŽBINEC

21:00 | Malo pozorište „Duško Radović“

**Feministička škola: KRETANJE U
VREME STATUSA QUO** | predavanje
NEBOJŠA MILIKIĆ

17:00 | Magacin

30.

OMNI TOXICA | predstava
PAULA CHAVEZ BONILLA

21:00 | Centar za kulturnu dekontaminaciju

**Feministička škola: SYSTERING
- PRACTICING FEMINIST**

GOVERNANCE | radionica i
predstavljanje knjige
CRITICAL PRACTICE (MADE IN
YUGOSLAVIA), GRUPA 4

17:00 – 19:30 | Magacin

31.

HILJADU I DRUGA NOĆ | predstava
Plesna grupa NEUT

20:00 | Galerija ArtGet, Kulturni centar
Beograda

**Feministička škola: KOREOGRAFIJE
SLATKOSTI-NASILJA** | radionica

ZRINKA UŽBINEC

12:00 – 14:00 | Magacin

1.

NECROPOLIS | predstava
ARKADI ZAIDES

20:00 | Centar za kulturnu dekontaminaciju

2.

**ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA
ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE
NEUSPEHOM** | predstava

IGOR KORUGA

20:00 | Bitef Teatar

3.

REPERTORIO NO.2 | predstava
DAVI PONTES I WALLACE FERREIRA

20:00 | Bitef Teatar

**NEKADA DAVNO U PLESNOJ
BIBLIOTECI: POETIKA I KONTEKST
IZMEĐU SRBIJE I BRAZILA**

| prezentacija i razgovor
NETO MACHADO I JORGE ALENCAR

17:30 | Bitef Art Caffe

4.

**Feministička škola: ARUS FEMIA
- ULOGA ŽENA U RURALNIM
PREDELIMA U OČUVANJU
GENETSKOG, BOTANIČKOG,
LJUDSKOG I KULTURNOG NASLEĐA**

| diskusija

ZIA SOARES, ADENIKE OLADOSU,
SAŠA PETROVIĆ, PREDRAG
MOMČILOVIĆ

18:00 | Muzej afričke umetnosti

PARTY!!!

21:00 | Caffe Bar Leposava

Dostupno za invalidska kolica

PAULA DIOGO
TERRA NULLIUS

„Terra Nullius“ je pravni izraz koji označava neprisvojene teritorije, ničiju zemlju, nultu tačku. Ovaj projekat istražuje poetski potencijal samog pojma, zamisao da neistražene teritorije mogu pružiti prostor za nove načine življenja izvan tržišnih vrednosti. Paula Diogo, performerka i rediteljka, stvara izbedbene audio šetnje koje prizivaju daleka mesta. Projekat je razvijen tokom njenog jednogodišnjeg boravka u Rejkjaviku gde je radila na preplitanju i istraživanju odnos između ličnih i kolektivnih sećanja koristeći dva jednostavna čina: hodanje i pisanje. „Terra Nullius“ je osmišljen kao performans zasnovan na zvučnom tkanju koje prevazilazi geografski određene granice i stupa u dijalog sa svakom novom lokalnošću u kojoj se performans dešava. Time uvlači publiku u kolektivno iskustvo koje se, prateći predodređenu putanju, završava ponovnim susretom i čitanjem knjige „Terra Nullius“. Performans proširuje prostor pozorišta i razvija se u javnom prostoru grada, kao i u diskusijama nakon izvođenja.

Koncept, umetničko rukovođenje i izvođenje: Paula Diogo
Tekst i glas: Paula Diogo
Dizajn zvuka: João Bento
Izvedba: Jovana Mijatović, Vladimir Bjeličić
Umetnička saradnja: Alfredo Martins, Daniel Worm, Elsa Mencagli, Estelle Franco, Masako Hattori, Frame Colectivo i Renato Linhares
Dramaturška podrška: Alex Cassal
Fotografija: João Tuna
Hvala timu Kondenza
Produkcija: Vanda Cerejo
Komunikacija: Carlos Alves
Koprodukcija: Má-Criação i TNDMII
Rezidencije i podrška pri produkciji: Arquipélago-Centro de Artes Contemporâneas, Citemor i O Espaço do Tempo
Umetnička saradnja: Alkantara, Galeria Zé dos Bois
Podrška u umetničkim rezidencijama: Companhia Olga Roriz
Podrška: CML - Pólo Cultural Gaivotas | Boavista
Finansijska podrška: Fundacija Calouste Gulbenkian i kulturni fond GDA fondacije za 2018/19
Rad Paule Diogo je podržan kroz projekat apap Feminist Futures
Projekat je finansirao DGArtes, Ministarstvo kulture Portugala
Má-Criação ima finansijsku podršku gradske uprave Lisabona

foto: M. Zakrzewski

27.10. | 17:30
audio-šetnja u
javnom prostoru,
mesto polaska -
obala Save

VIKTORIJA ILIOSKA
I NEED A NEW BODY

(Non)Aligned Movements –
(Non)Aligned Program

I need a new body je rad koji se fokusira na pojmove isumpavanja, isisanja, crpljenja i ekstrakcije, a koje povezuje i sa ljudskim telom i sa prirodnim resursima. „U trenutku kada uživamo u lažnoj predstavi neograničeno dostupnih resursa, dok smo Zemlju iscrpeli do poslednjih mrvica, kako da nastavimo da isumpavamo?“ Koreografsko delo poziva da istovremeno pratimo procese hranjenja, podrške i rasta. Tokovi isumpavanja, premeštanja materije, su naizgled osnova vitalnih procesa produkcije i reprodukcije. Vučemo, isisavamo, izvlačimo i isušujemo telo zemlje kako bismo obogatili naše živote na njoj, ispražnjujući i isušujući budućnost. Istovremeno isisavamo, bustujemo, ubrizgavamo i naduvavamo sopstveno telo, izazivajući njegove granice i mogućnosti. Isumpavanje se, paradoksalno, odnosi istovremeno na kapitalističku ekstrakciju, kao i na feminističke prakse podrške i podsticanja. Dok jedna strana izvlači, druga se iscrpljuje. Performans *I need a new body* se odvija u međuprostoru između izloženog tela i tela kao resursa, definišući prostor njihovog preseka.

Koncept i koreografija:
Viktorija Ilioska u saradnji
sa umetnicama Nastjom
Dzyuban i Laurom Stellacci
Izvedba: Viktorija Ilioska i
Nastya Dzyuban
Glasovi: Amélie Haller i
Maren Küpper
Dizajn zvuka: Laura Stellacci
Koprodukcija: Lokomotiva
Centar za nove inicijative u
umetnosti i kulturi (program
Koreografirana tela, Life
Long Burning / Performance
Situation Room program),
NDA Slovenija i Viktorija
Ilioska
Podrška: Ministarstvo
kulture Severne Makedonije,
Kreativna Evropa
Zahvaljujemo se: Dushica
Nofitoska, Biljana Tanurovska
Kjulavkovski, Kristina
Lelovac, Emilija
Cockova, Max Smirzitz, Rok
Vear, Elizabeth Kolevska,
Dushica Lazova

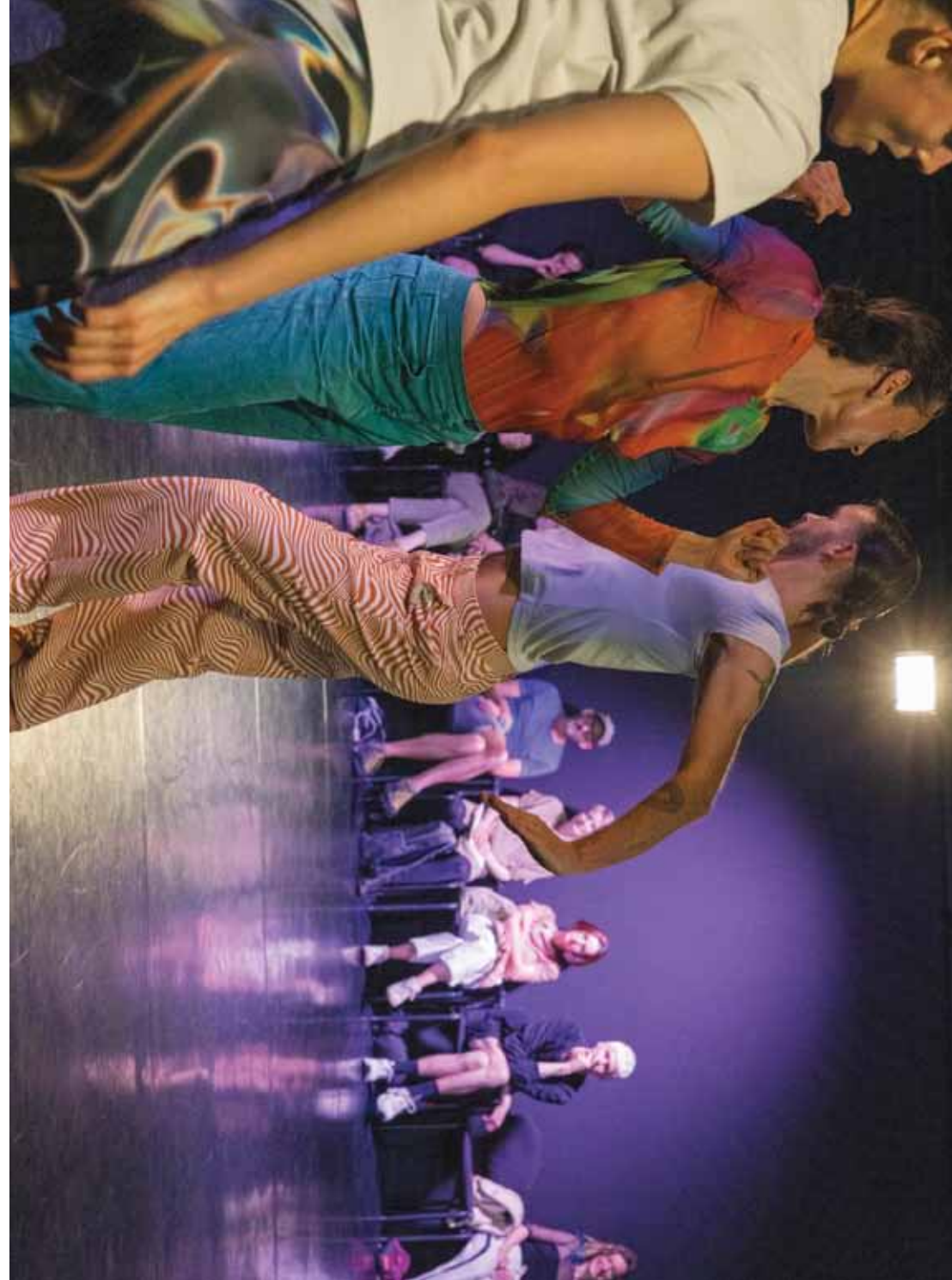
DARIO BARRETO DAMAS
ES UN NO PARAR

*(Non)Aligned Movements -
(Non)Aligned Program*

To je neprestana radoznalost, poput šteneta u neprekidnom istraživanju. To je pažnja koja šumi i rasplinjuje se bez prestanka, dok ujedno upija i emituje informacija. Oprezna svest usmerena na dati trenutak. Neprekidna i izdašna spremnost na promenu. Neprekidno i vedro slavljenje složenosti i istovremenosti. Neprekidni i istrajan pokušaj da se učini vidljivim ono što ples može biti.

U ovom delu Zrinka Užbinec i Darío Barreto Damas koriste repeticiju i ritam kao generatore, kako bi plesali ples koji zagovara svoj opstanak time što ostvaruje sopstveni potencijal da se iskusi kao fenomen u stalnoj promeni i koji koegzistira sa drugim formama nepotčinjavajući se ni jednoj od njih.

Ples sastavio Darío Barreto Damas
Ples otplesali Zrinka Užbinec i Darío Barreto Damas
Ples muzički pratili Darío Barreto Damas i Tsvetan Momchilov
Ples osvetlila Carina Premer
Ples ilustrovao Gjorgji Despodov
O plesu se brinuo Aleksandar Georgiev
Produkcija: Darío Barreto Damas.
Koprodukcija i podrška: ICC (Imaginative Choreographic Center), Garage Kolektiv, Nacionalni fond za kulturu Bugarske, Ministarstvo kulture Bugarske, Instituto Canario de Desarrollo Cultural (ICDC), Cabildo de Tenerife, Hessische Theater Akademie i Künstler*innenhaus Mousonturm.

29.10. | 21:00
Malo pozorište
„Duško Radović“

foto: Ian Waelder

PAULA CHAVES BONILLA *OMNI TÓXICA*

Paula Chavez Bonilla, takođe poznata kao La ChicaScratch, je koreografkinja, performerka i aktivistkinja u brojnim lokalnim inicijativama u Amsterdamu. U ovom radu stvara distopijsku laboratoriju u kojoj se odvija novinarski i forenzički izvedbeni ritual o istoriji biljke koke. *Omni Tóxica* ispituje smrtonosne politike koje stoje iza onoga što nazivamo Koka-Kokain kompleks, otkrivajući proces komodifikacije i prelazak svete, lekovite biljke u belački, kapitalistički i toksični proizvod kao što je kokain, kao produžetak neokolonijalnog upravljanja. Biljka koke stoga razotkriva nekoherentni jaz između pravde i legaliteta koji predstavlja samu osnovu ove multi-milionske industrije.

„... A u trenutku kada se tlačitelj uhvati istih listova kako bi iz njih izvukao eliksir, desiće se suprotno. Taj sok koji će vama pružiti snagu i život će za belce postati odvratni i degenerični porok; dok će vama biti duhovna hrana, njima će donositi idiotizam i ludilo. Ne zaboravite, deco moja, da gajite biljku, jer je to dragoceno nasleđe koje vam ostavljam, da je štitite od izumiranja i čuvate među braćom i sestrama sa strahopoštovanjem i ljubavlju“.

Dekolonijalni mit biljke Koke (isečak)

Koncept i umetničko rukovođenje: Pau(la) Chaves Bonilla
Koreografija: Thais Di Marco i Pau(la) Chaves Bonilla
Izvođenje: Nadia Bekkers, Karina Villafan i Pau(la) Chaves Bonilla
Vizuelna umetnost i scenografija: Natalia Sorzano i Jovan Jović
Dizajn zvuka: Nadia Bekkers
Dramaturgija, umetnička podrška: Rodrigo Batista
Istraživanje: Natalia Chaves Lopez i Paula Chaves Bonilla
Dizajn svetla i tehnička podrška: Dana Claasen
Produkcija: Veem House for Performance i Productiehuis Theater Rotterdam
Fotografija: Bas Czerwinski

NEUT

HILJADU I DRUGA NOĆ

Među veličanstvenim spomenicima usmenog narodnog stvaralaštva, „Šeherezadine bajke“ su najmonumentalniji spomenik. U tim bajkama je s neobičnim savršenstvom došla do izražaja težnja radnog naroda da se preda „čari slatkih fikcija“, slobodnoj igri reči; došla je do izražaja bujna snaga bogate fantazije naroda Istoka. (...) To tkanje slikovitom rečju, otpočelo je u dubokoj davнинi; njegove raznobojne, svilene niti razastrle su se po celoj zemlji i pokrile je ćilimom umotvorina čudesne lepote.

M. Gorki, predgovor „Hiljadu i jednoj noći“

Na prvom „putovanju“ u hiljadu i drugu noć plesni kolektiv NEUT poziva posetioce da se prepuste proviđenju, stvore prostor za imaginaciju ili pak uzmu aktivno učešće u događaju i uživaju u sadržajima koje nude izvođačice i izvođači. Istraživaće se forme i sredstva koje su u vezi s temama samog dela sa različitim fokusima: na tekst, ples, muziku, video i veštačku inteligenciju.

Kamerni ansambl MONK učestvuje u događaju izvođenjem transkripcije dela „Šeherezada“ Rimskog-Korsakova, originalno pisanog za simfonijski orkestar, čime se nadgrađuje princip pripovedanja koji prožima čitav događaj.

Odnosi prostornih i vremenskih konteksta, bili oni u harmoniji ili sukobu, tokom rada isticali su se u prvi plan interesovanja umetnika i odveli u potragu za alternativnim načinima funkcionisanja - unutar društva, male umetničke grupe ili pojedinca samog.

A kad bi hiljadu i druga noć...

31.10. | 20:00
ArtGet Galerija,
Kulturni centar
Beograda

Autori/ke i izvođači/ce:
Jovana Stojić, Jana
Milenković, Đorđe Živadinović
Grgur, Simonida Žarković,
Isidora Popović
Muzičari: Vojin Aleksić,
Vladimir Stanišić, Pavle
Rakočević, Rastko Pavlović
Umetnički i naučni saradnici:
Dunja Savić, Filip Otović
Višnjić, Vera Klupić

Stvaralački proces ovog dela
podržan je kroz obrazovnu
platformu Puzzle #7 Stanice
Servisa za savremeni ples i
projekta Dance On Pass On
Dream On.

foto: Gregor Kuzmić

ARKADI ZAIDES *NECROPOLIS*

Arkadi Zaides, koreograf i performer, i njegov tim baziraju istraživanje na pretpostavljenim i nepotpunim podacima o migrantima i izbeglicama koji su izgubili živote pokušavajući da uđu na teritoriju Evrope. *Necropolis* istražuje i dovodi u pitanje forenzičke procedure i odsustvo informacija vezanih za raspadajuća tela nepriznatih i neidentifikovanih žrtava. Evroski pravosudni sistem jasno raspoznaje granicu između smrti izazvane kriminalnim aktom, nesrećnim slučajem i prirodne smrti, što potom određuje i način na koji se telo tretira. Hiljade smrtnih slučajeva koji se dešavaju pred vratima Evrope dovode u pitanje ovu taksonomiju, kao i problematike vezane za slobodu kretanja i nekropolitiku, obuhvatajući priču kolektiviteta čije duše lebde nad kontinentom.

Necropolis je zamišljen kao rastuće virtuelno skladište, arhiv, mapa i nevidljivi horizont koji spaja mitologije, istorije, geografije i anatomije onih koji su ušli u nekropolis. To je jedno telo svih tela i ne-telo u isto vreme.

Koncept i umetničko rukovođenje: Arkadi Zaides
Dramaturgija, tekst i glas: Igor Dobričić
Asistencija pri istraživanju i koreografiji, izvedba: Emma Gioia
Tehnički menadžment: Etienne Exbrayat
Representative Rui Silveira
Skulptura: Moran Senderovich
3D modeling: Mark Florquin
Avatar animacija: Jean Hubert
Asistent animacije: Thibaut Rostagnat
Dizajn zvuka: Aslı Kobaner
Istraživanje i lociranje grobnih mesta: Aktina Stathaki, Amalie Lynge Lyngesen, Amber Maes, Amirsalar Kavooosi, Ans Van Gasse, Arkadi Zaides, Benjamin Pohlgi,
Bianca Frasso, Carolina-Maria Van Thillo, Prof. dr. Christel Stalpaert, Doreen Kutzke, Dorsa Kavooosi, Elisa Franceschini, Elvura Quesada, Emma Gioia, Eva Maes, Filippo Furri, Frédéric Poullaude, Friederike Kötter, Gabriel Smeets, Giorgia Mirto, Gosia Juszcak, Igor Dobricic, Ilka Van Bijlen, Jordy Minne, Joris Van Imschoot, Julia Asperska, Juliane Beck, Katia Gandolfi, Katja Seitajoki, Lilas Forissier, Lina Gilani Tsitouri, Lovis Heuss, Luca Lotano, Lucille Haddad, Maite Zabalza, Maria Sierra Carretero, Mercedes Roldan, Myriam Van Imschoot, Myrto Katsiki, Osnat Kelner, Özge Atmış, Pepa Torres Perez, Sarah Leo, Selby Jenkins, Simge Gücük, Solveig Gade, Sunniva Vikør Egenes, Tamara Vajdíkóvá, Tilemachos Tsolis, Yannick Bosc, Yari Stilo
Administracija i produkcija: Simge Gücük / Institut des Croisements
Koprodukcija: Theatre de la Ville (FR), Montpellier Danse 40 Bis (FR), Charleroi Danse (BE), CCN2 Centre chorégraphique national de Grenoble (FR), les ballets C de la B (BE), Tanz im August / HAU Hebbel am Ufer (DE), La Filature - Scène nationale de Mulhouse (FR) Residency support STUK (BE), CCN - Ballet de Lorraine (FR), Workspacebrussels (BE), PACT Zollverein (DE), WP Zimmer (BE), Cie Thor (BE)
Podrška: RAMDAM, un centre d'art (FR)
Lokalni stručnjaci koji su sprovedi istraživanje o poginulima na Balkanskoj ruti: Marijana Hameršak Uršula Čebron Lipovec Nevena Delić KlikAktiv

01.11. | 20.00
Centar za kulturnu
dekontaminaciju

foto: Institut des Croisements

foto: Vladimir Opsenica

IGOR KORUGA

**ŽELJA DA SE NAPRAVI ČVRSTA
ISTORIJA ZAVRŠIĆE SE
NEUSPEHOM**

Polazna želja u kreiranju ove plesne predstave jeste pitanje: na koji način arhiviranje plesne umetnosti može biti umetnička praksa? Autorovo istraživanje ove želje odvija se kroz transgeneracijsku kreativnu razmenu sa šest koreografa/reditelja/plesača/izvođača lokalne nezavisne plesne scene: Nelom Antonović, Anđelijom Todorović, Jelenom Jović, Tanjom Pajović, Borisom Čakširanom, i Sanjom Krsmanović Tasić. Ovih šest umetnika zajedno, izvođači su predstave, odnosno „arhive u pokretu“ – oteljavajući nedovoljno zabeležene zapise kretanja, doživljaja, sećanja, oralnih istorija iz njihovih umetničkih opusa - u trenutku kada ne postoji zvaničan institucionalni okvir arhiviranja lokalne plesne scene. Kroz transgeneracijsko (samo)propitivanje fizičkih, društvenih, emocionalnih, ekonomskih, ideoloških i drugih (uglavnom nevidljivih) ranjivosti iza njihovog kulturno-umetničkog rada i prakse, preispituju se ujedno i taktike, principi, (re)pozicioniranja i kontradiktornosti njihove samoodrživosti kao oblika otpora, kritike i zajedništva u turbulentnim društveno-političkim okolnostima rada i života tokom poslednjih četrdeset godina. Šta o svemu tome iz današnje perspektive imaju da kažu (umetnički i lično) Antonović, Todorović, Jović, Pajović, Čakširan i Krsmanović Tasić? Šta nose i kriju njihova tela? Na koje načine se nestalnost arhiviranja jednog vremena i istorije odražava kroz nestalnost same umetničke izvedbe (predstavu)? Kako plesna umetnost (nezavisne scene) opstaje kao relevantno društveno, kulturološko i političko sredstvo za re- i pre-oblikovanje društvenog tela? Želja da se napravi čvrsta istorija, sigurno se završava neuspehom. Pitanje je samo, za koga?

Autorstvo i koreografija:
Igor Koruga
Izvođači: Nela Antonović,
Jelena Jović, Sanja
Krsmanović Tasić, Tanja
Pajović, Anđelija Todorović,
Boris Čakširan;
Dramaturgija: Milica Ivić
Kordinacija: Marko Pejović,
Filip Perić
Kompozicija: Luka Mejđzor
Produkcija: Marijana
Cvetković
PR: KomunikArt
Produkcija: Stanica Servis
za suvremeni ples uz
podršku projekta Dance
On, Pass On, Dream On,
programa Kreativna Evropa
i Ministarstva kulture
Republike Srbije
Partneri: Kulturni centar
Magacin, Bitef Teatar

DAVI PONTES,
WALLACE FERREIRA
REPERTORIO NO.2

Repertorio No.2 je koreografski eksperiment koji koncipira ples kao praksu samoodbrane kroz analizu devijantnih, transgresivnih i neformalnih tehnika. Davi Pontes, koreograf i istraživač, i Wallace Ferreira, koreograf, performer i vizuelni umetnik, formulišu ovaj rad oko pojmova pobunjenih tela i njihovih načina pružanja otpora. Postavlja se pitanje kako da se stvori rad koji se bavi nasiljem ali da ga ne uopštava i da ne održava opresivne i smrtonosne arhitekture sveta. Primenjujući aspekte kao što su mimezis i reprezentacija, oni ples promišljaju kao način obuke za samoodbranu. Njihovo istraživanje je stoga fokusirano na skrivene i često zanemarene genealogije odbrambenih metoda, s namerom da prepozna, arhivira i razradi kolektivne akcije i načine pružanja otpora, načine opstanka u svetu, očuvanja sopstva kao subjekat koji nosi pravo na sopstveni život.

„Ovim koreografijama se obavezujemo da kritički posmatramo svet u kome živimo, izvodeći koreografiju između imaginacije i intuicije i pokušavajući da oslobodimo misao alatki spoznaje“.

Umetničko rukovođenje:
Davi Pontes i Wallace
Ferreira
Izvođenje: Davi Pontes i
Wallace Ferreira
Podrška: Frestas - Arts
Triennial 2020/21 - The river
is a snake (kustosi Beatriz
Lemos, Diane Lima i Thiago
de Paula Souza)

Podrška izvođenju u
Beogradu: Ambasada Brazila
u Srbiji, Instituto Guimaraes
Rosa, Ministarstvo spoljnih
poslova Brazila

(NON)ALIGNED MOVEMENTS je projekat regionalne plesne mreže Nomad Dance Academy. Mrežu Nomad Dance Academy su 2005. godine osnovali plesni umetnici, producenti i teoretičari iz bivše Jugoslavije i Bugarske. Nakon turbulentnog političkog perioda usled raspada jugoslovenske federacije, različiti akteri su nastojali da stvore dinamičan i fluidan umetnički, kulturni i obrazovni prostor u ovom delu Evrope, da unaprede radne i produkcijske uslove za ples i koreografiju, te da stvore nove produkcijske modele i prevaziđu sve prepreke lokalne i nacionalne, često nacionalističke, kulturne politike. Nomad Dance Academy je od početka aktivna u oblasti plesnog obrazovanja, umetničkog stvaralaštva, produkcije, kao i promocije plesa i zagovaranja za bolji položaj plesa u svakoj državi na ovom prostoru. Svojim kulturnim aktivizmom nastoji da ojača različite umetničke inicijative u lokalnim kontekstima savremenog plesa u regionu, kako bi se postigli pravi uslovi za profesionalan, visoko profilisan i uzbudljiv rad u polju savremenog plesa.

Članovi i članice Nomad Dance Academy koreografiju shvataju kao umetničku i društvenu funkciju, metodologiju i praksu, koja brine o dobrim uslovima za rad umetnika. Ona odražava i čini vidljivim različita prisustva, odsustva ili predstave ljudskog tela, individualnog ili kolektivnog, kao i njegove tragove i potencijale iz prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

(Non)Aligned Movements je projekat koji je osmišljen da podstakne umetnički i saradnički potencijal savremenog plesa na teritoriji bivše Jugoslavije. On treba da ojača društveni uticaj savremenog plesa tako što podiže njegove kapacitete za akciju i saradnju, promovise plesno nasleđe i upisuje ga u buduće diskurse i kulturne prakse. Kao i u svakom izdanju Kondenz festivala, u okviru (Non)Aligned Programa predstavlja umetnike i kustose koji donose najodvažnije i najeksperimentalnije umetničke, teorijske ili kustoske prakse sa naših prostora kako bi bili vidljiviji i integrisani u beogradsku kulturnu scenu.

Projekat ko-finansira program Kreativna Evropa Evropske unije.

www.nomaddanceacademy.org

IMAMO RAZMENU SA TENERIFELAV IZ TENERIFA!

Kroz program LAVUp! Joven, Stanica i Laboratorija za izvođačke umetnosti i društveni angažman iz Tenerife realizuju program razmene tokom Kondenz festivala. Mlada umetnica, Dácil Ortega biće sa nama u Beogradu tokom trajanja festivala. Ona dolazi u naš specifičan kontekst kako bi proširila svoje lično i profesionalno znanje, uz podršku i mentorsku brigu kolega iz TenerifeLAV i domaćina u Stanici. Cilj: susreti, angažovanje, istraživanje, eksperimentisanje i zabava.

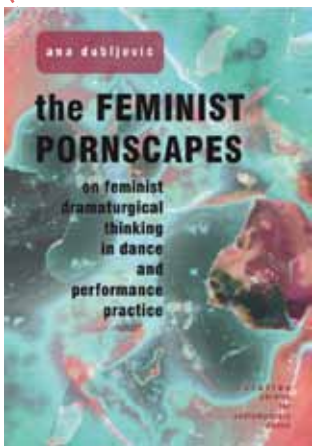
LAVUp! je godišnji program promocije i podrške mladim umetnicima u oblasti izvođačkih umetnosti sa Kanarskih ostrva, nastao kao odgovor na nedostatak prilika, resursa i mreže za umetničku i profesionalnu podršku mladim umetnicima na arhipelagu.

FEMINIST FUTURES

FEMINISTIČKA ŠKOLA je poseban program Festivala feminističkih budućnosti, pokrenuta u okviru projekta apap - Feminist Futures. Koncipirana je kao prostor razmene znanja i ideja nastalih kroz savremeni ples (umetnička dela, kustoski rad, obrazovanje u plesu, kritičko pisanje...), ali takođe i kroz društvene, političke i ekonomske sile koje utiču na rad u plesu. Polazeći od koncepta neokolonijalizma kao gorućeg okvira kroz koji posmatramo mišljenje u plesu, koreografiji i performansu, stvorili smo Feminističku školu u Beogradu, uz saradnju sa mnogim umetnicima i umetnicama i misliocima koji rade na preseku umetnosti, feminističkih perspektiva i politike. Feministička škola takođe služi kao platforma na kojoj će biti predstavljeni Staničini programi i saradnje putem kojih artikuliše i deli sopstvene prakse feminističke aktivacije umetnosti i kulture u društvu.

apap - FEMINIST FUTURES je saradnički evropski projekat koji ima veoma ambiciozan cilj: da inicira snažne društvene promene putem umetnosti. Glavni fokus projekta je da otvori pitanja nejednakosti u savremenim izvođačkim umetnostima, koristeći korpus ideja obuhvaćenih terminom intersekcionalni feminizam radi pronalaženja konkretnih strukturnih odgovora i radi podizanja svesti o ovim temama. Stanica i njenih 10 evropskih partnera preispituju pravila igre, pokušavajući da pronađu bolje, pravednije i solidarnije načine za produkciju, podršku umetnicima, misliocima i stvaraocima i za deljenje sopstvenih znanja i resursa. Kroz rad u ovoj mreži kreirali smo i ovo izdanje Kondenz festivala, blisko saradujući sa dva sestrinska festivala, Plesnim festivalom u Rejkjaviku i BIT Teatergarasjen iz Bergena. Duboko cenimo brigu, otvorenost i solidarnost apap mreže i naših sestrinskih festivala koji su dokazali da je drugačija međunarodna kulturna saradnja moguća. Projekat ko-finansira program Kreativna Evropa Evropske unije.
www.apapnet.eu

Korice knjige: Ana Dubljević
i Dragan Protić / Škart

Radna grupa
KA FEMINISTIČKOJ DRAMATURGIJI
ANA DUBLJEVIĆ

Rad grupe će se bazirati na tekstualnim materijalima knjige „Feministički pornopejzaži. O feminističkom dramaturškom mišljenju u praksi plesa i performansa“ Ane Dubljević. Knjiga nas poziva, da kao polazište za refleksiju i diskusiju, posmatramo (feminističku) dramaturgiju, ne samo kao produkciju značenja na sceni, već i šire, kao zajedničku praksu mišljenja-osećanja unutar procesa stvaranja, organizacije, produkcije i diseminacije dela. Poglavlja koja se bave pejzažnom dramaturgijom, kao primerom mogućeg scenskog dramaturškog modela, zatim mikropolitikama unutar procesa, kao i principima feminističkog dramaturškog mišljenja koje autorka mapira u sopstvenom praktičnom radu, poslužiće kao problemska platforma za rad grupe.

Ako u odnosu sa publikom napustimo autoritet jedne centralne tačke posmatranja, može li nam feminističko dramaturško mišljenje pomoći da ga istovremeno i s namerom, napustimo i u radnom procesu? Kako vodimo procese bazirane na praksama zadovoljstva i brige sa (care with), one vodjene ne efikasnošću, već ko-egzistiranjem u neslaganju, one što daju prostor neizvesnostima uprkos strahu, jer upravo tu vide prostor slobode? Da li i kako takvi drugačiji procesi mogu da proizvedu drugačije predstave? Učesnici su pozvani da reflektuju i podele primere iz svojih umetničkih praksi i mapiraju probleme i potencijale ovakvog pristupa.

Predavanje
KRETANJE U VREME STATUSA QUO
NEBOJŠA MILIKIĆ

Čini se da je većina trenutnih kriza svetskih sistema posledica borbe za nadmoć unutar *status quo* režima globalnog kapitalizma. Radikalne alternative se napuštaju, a ambicije ka njima ukidaju. Možda je to samo racionalan izbor? Po rečima jednog indijskog naučnika, ne postoje ideje niti koncepti, pa čak ni u marksizmu, kojima se mogu opisati razmere i priroda kolonijalne pljačke u Indiji. Evropski zvaničnici na nedavnom samitu EU-CELAC se nisu ni dotakli tema reparacija za posledice kolonijalizma i ropstva. Autor knjige na temu otpora nacizmu unutar istorije socijalizma, postavlja kao glavno pitanje tu „glasnu tišinu“ o povezanosti imperijalizma i fašizma. Možda je neizbežno da se otpor režimima dominacije i eksploatacije ljudi i prirode koji se ciklično obnavljaju i rastu ne oslanja na suštinski alternativne ideje o organizaciji materijalne proizvodnje (to jest na smenjivanju globalnog i lokalnog, društvenog i tehničkog modela podele rada). Kulturna hegemonija *status quo* režima čini da ideja drugačijeg sveta deluje u najmanju ruku čudno, lako sistematski potisnuta i ignorisana, ili čak razarajuća, podložna rutinskoj demonizaciji i proganjanju. Ideje o drugačijem, univerzalno pravednom i humanom svetu su izostavljene iz repertoara globalnog dramskog pozorišta. Te ideje su prepreka sve intenzivnijem univerzalnom toplom i hladnom ratovanju, koje je sve više motivisano ili nadoknađeno toplim i hladnim kulturnim ratovanjem. Čini se da nema nikoga ko zamišlja, traži, a kamoli da bar opcrta i posegne za onim što bi moglo da se nazove alternativnim horizontom globalne / lokalne socijalne imaginacije. Koja je uloga i moć pokreta izvođačkog tela u misiji pokretanja duha posmatrača? Ne znam tačno, ali prijatelj mi je jednom prilikom rekao da je savremeni ples poput *open-source* programa: odbacuje ustanovljeno / kodifikovano i uspostavlja inovativne / emancipatorske procedure kretanja kroz digitalni svet, isto kao što ples odbacuje i potom ponovo uspostavlja procedure u bipedalnom svetu.

Radionica

SYSTEMING – PRACTICING FEMINIST GOVERNANCE

CRITICAL PRACTICE (MADE IN YUGOSLAVIA): ELENA NOVAKOVITS, MAEVE JOHNSON

Radionica će biti posvećena prezentaciji knjige *Systeming*, zajedničkog rada učesnika četvrtog ciklusa programa Critical Practice_Made in Yu, programa mreža Nomad Dance Academy i apap - Feminist Futures da bi se podstaklo diskurzivno promišljanje savremenih izvođačkih umetnosti, sa fokusom, ali ne isključivo, na post-jugoslovenski prostor. Kroz grupne zadatke i razmišljanje, bavićemo se nekim od glavnih uvida koje otvara ova knjiga - kolektivno pisanje, feminističke kustoske prakse, institucionalna kritika, kulturalni rad, a sve to uz osnažujuće razmatranje instrumenta kritičkog mišljenja u polju plesa i koreografije.

30.10. | 17:00 - 19:30
Magacin

CRITICAL PRACTICE (MADE IN YUGOSLAVIA) je mentorski program za nove autore koji se bave kritičkim pisanjem u polju savremenih izvođačkih umetnosti. Program Critical Practice je namenjen osnaživanju diskurzivnog promišljanja savremenih izvođačkih umetnosti i doseganju do što šire publike.

Ove godine na Kondenzu će biti peta generacija učesnika: Szymon Adamczak, Nefeli Gioti, Elen Rose Light, Ana Popović, Myrto Sarma i Micha Tsouloukidse koji će moderirati razgovore sa umetnicima i publikom nakon svake predstave i svojim kritičkim zapisima o temama i programima festivala doprineti njegovom sadržaju.

Za više informacija o programu:
<https://criticalpractice-madeinyu.dancestation.org>

Radionica

KOREOGRAFIJE SLATKOSTI–NASILJA

ZRINKA UŽBINEC
NAM - Critical Movement Residency

U dvosatnoj razmeni, Zrinka će predstaviti segmente koreografske i feminističke prakse, te teorijskog istraživanja o povezanosti slatkosti i nasilja koje provodi unutar doktorata na Univerzitetu Coventry (Velika Britanija). Temelj istraživanja je koreografija i njena sposobnost razotkrivanja dvosmislenih, nestabilnih i nebinarnih spojeva. Koreografija je pritom mehanizam za istraživanje, proizvodnju i potresanje kompleksnih odnosa, metastabilno stanje koje može ponuditi iskustvo umesto rešenja – promjenu odnosa moći, ostajanje u nemogućnosti, željeno neželjeno prelaženje granica, afektivnu nejasnoću. Zrinka će prezentovati istraživanje i potom otvoriti razgovor o koreografiji koja promatra, proizvodi i poetski modulira stanja poput slatkosti-nasilja.

31.10. | 12:00 - 14:00
Magacin

Prezentacija i razgovor

NEKADA DAVNO U PLESNOJ BIBLIOTECI: POETIKA I KONTEKST IZMEĐU SRBIJE I BRAZILA

NETO MACHADO, JORGE ALENCAR

Jorge Alencar i Neto Machado su 2017. godine učestvovali u umetničkoj rezidenciji StationOne Stanice Servisa za savremeni ples u Beogradu. Radili su na projektu pod nazivom „Plesna biblioteka“, otvarajući pitanja: kako napraviti koreografsku situaciju koja obuhvata različite narative, tela, glasove, pokrete i postojanja? kako prevazići granice „zvanične istorije“ i zajednički proizvesti znanje? Od tad prepoznaju bliskost srpske i brazilske plesne scene, a taj uvid i danas prožima njihov rad.

foto: Larissa Lacerda

3.11. | 17:30
Bitef Art Caffè

Diskusija

ARUS FEMIA - ULOGA ŽENA U RURALNIM PREDELIMA U OČUVANJU GENETSKOG, BOTANIČKOG, LJUDSKOG I KULTURNOG NASLEĐA

ZIA SOARES, ADENIKE OLADOSU, SAŠA PETROVIĆ, PEĐA MOMČILOVIĆ

Učesnici:

ZIA SOARES - redateljka i glumica iz Lisabona

ADENIKE OLADOSU - ekofeministkinja, aktivistkinja za KLIMATSKU PRAVDU IZ NIGERIJE

SAŠA PETROVIĆ - lokalni aktivista za klimatsku pravdu koji istražuje polje agroekologije

PEĐA MOMČILOVIĆ (moderator razgovora)

Kustosiranje: So Wing_arts, Stanica Servis za savremeni ples, TINIGUENA

4.11. | 18:00
Muzej afričke
umetnosti

Insert iz filma, Arus Femia

Multidisciplinarni projekat umetnice Zie Soares, is koga nastaju predstava, niz konferencija, kratki igrani film, kratki dokumentarac i digitalna animirana knjiga.

ARUS FEMIA (prevedeno na srpski sa kreolskog jezika Gvineje kao „ženski pirinač“) je pirinač koji se sam oploduje i umnožava. Ovaj projekat potiče iz nasleđa žena Zapadne Afrike, posebno žena iz Gvineje Bisao, koje su pre 400 godina, idući ka američkom kontinentu na robovlasničkim brodovima, izumele strategiju preživljavanja: sakrivanje crnih pirinčanih zrna u svoje ispletene kose. U trenutku kada bi pri dolasku na novu teritoriju protresle glavu, zrna su ispadala iz kose i oplodivala zemlju.

ARUS FEMIA - serija konferencija će se osnuti na ulogu žena u zemljoradnji i poljoprivrednoj proizvodnji i u očuvanju genetskog, botaničkog, ljudskog i kulturnog nasleđa. Nudi pregled istorije ljudskih i botaničkih migracija, implikacije trgovine robljem u datom kontekstu, kao i posledice kolonijalizma na prehrambeni suverenitet.

Fokusirajući se na odnos između žena i semenja, na poljoprivredne procese i druge potrebe opstanka, ovaj niz konferencija će ne samo utemeljiti teoretske osnove i kontekst, već odraziti ishode konkretnih istorijskih i savremenih iskustava vezanih za poljoprivrednu proizvodnju, lokalne potrebe i potrošnje; osvrnuti se na očuvanje prirode i autonomije društvenih zajednica, istražujući društvene, kulturne i političke problematike koje odatle polaze; kao i dati prostor za projektovanje budućnosti u kojoj se vrednuju i štite znanja o poljoprivredi koja potiču iz porodica i društvenih zajednica.

Konferencija pod nazivom *Uloga žena u ruralnim predelima u očuvanju genetskog, botaničkog, ljudskog i kulturnog nasleđa*, će se pre svega pozabaviti zavisnošću prehrambenog suvereniteta od kulturnog suvereniteta, usredsređujući se na doprinos i na konkretnu i aktivnu ulogu žena u očuvavanju metoda, znanja i tradicionalnih veština u poljoprivredi kao ključni deo održavanja ekonomije, kulture i umetnosti. Počevši od istraživanja i iskustava vezanih za poljoprivrednu proizvodnju i klimatsku pravdu u zapadnoj Africi, razgovor će se pozabaviti i lokalnim kontekstom i pitanjima privatizacije i komoditizacije hrane, koje se odvijaju na lokalnom i globalnom nivou. Kako bi se postavili temelji za prelazak na održive prehrambene sisteme, shvatanje hrane kao robe se mora uzdrmati. Rekonceptualizacija hrane kao zajedničkog dobra je neophodna.

Rukovođenje projekta:

Zia Soares

Rukovođenje produkcije:

Camila Reis

Produkcija: So Wing_arts
(Portugal)

Koprodukcija: Netos
de Bandim (Gvineja
Bisao), Stanica servis za
savremeni ples, gradsko
pozorište Porta (Portugal)
Podrška istraživanju:

TINIGUENA (Gvineja Bisao)

Podrška: Growth (Gvineja
Bisao), Narodno pozorište
D. Maria II (Portugal),
Tinguena (Gvineja Bisao)

Rad Zie Soares je
podržan kroz projekat

apap - Feminist Futures, i
projekta Kreativna Evropa

Hvala: Cooperativa
Agropecuária de Jovens
Quadros, Comunidade de
Cabedu, Comunidade de
Calaque, Comunidade de
Contuboel, Comunidade
de Cumuda, Comunidade
de Djobel, Comunidade
de Elia, Comunidade
de Mansaba Sutu,
Comunidade de Saridjai,
Comunidade de Sintchã
Sutu, Comunidade de
Suzana, Federação KAFO
- Banco de Sementes
Tradicionais de Arroz.

KONDENZ FESTIVAL
SAVREMENOG PLESA I
PERFORMANSA 2023
FEMINISTIČKE BUDUĆNOSTI

27. oktobar – 4. novembar 2023.

Kustoskinje:

Marijana Cvetković u saradnji
sa Nevenom Delić

STANICA Servis za savremeni ples

Produkcija i organizacija:

Olivera Kecojević i Filip Perić

Asistentkinja u organizaciji:

Teona Milićević

Finansijski menadžment:

Ana Ranković

Menadžment:

Marijana Cvetković

Vizuelni identitet i prelom:

Katarina Popović

PR:

Monika Husar / KomunikArt

Društvene mreže:

Edin Omanović

Veb dizajn:

Vladimir Jerić Vlidi

Foto tim:

Luka Knežević Strika i Vladimir

Opsenica

Volonterke:

Hristina Marković, Lenka

Miloradović, Miona Đenisijević

Štampa programa:

Tukan Print Beograd

Tiraž: 200

Finansijska podrška:

Program Kreativna Evropa – Evropska unija

Grad Beograd – Sekretarijat za kulturu

Ministarstvo kulture Republike Srbije

Ambasada Brazila – Ministarstvo inostranih

poslova Brazila

Švajcarska agencija za razvoj i saradnju

SDC

Hartefakt

Culture for Democracy

Partnerski projekti:

(Non)Aligned Movements

apap - Feminist Futures

Dance On, Pass On, Dream On

Dance Survivors

Partneri:

Centar za kulturnu dekontaminaciju

Kulturni centar Magacin

Bitef Teatar

Malo pozorište „Duško Radović“

Kulturni centar Beograda

Muzej afričke umetnosti

KomunikArt

TenerifeLAV

Nomad Dance Academy

Reykjavik Dance Festival

BIT Teatergarsjen, Bergen

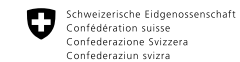
Partneri:

Finansijska podrška:

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

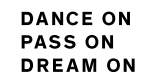
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Culture for
Democracy

Partnerski projekti:

KONDENZ *FESTIVAL FEMINISTIČKIH BUDUĆNOSTI* 2023

KONDENZ FESTIVAL FEMINISTIČKIH BUDUĆNOSTI 2023

